

nes», de Benicarló, organitzat per l'associació estellesiana Rodonors Invictes i que comptà amb la col·laboració, entre d'altres, de l'Institut d'Estudis Catalans, l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i The Anglo-Catalan Society. Al fons de tot l'homenatge, i com a pretext, hi havia la commemoració de la visita que el poeta va fer a la ciutat, vint-i-cinc anys arrere, en ocasió de l'homenatge que aleshores li va retre l'Associació Cultural Alambor.

La programació de les Jornades estellesianes va vertebrar-se sobre dos pilars angulars, conferències i recitals concerts, als quals s'ha d'afegir una taula rodona i una conferència entrevista, alhora que, tot al llarg de la quinzena, era oberta al Museu del Convent de Benicarló l'exposició retrospectiva sobre el poeta. I amb una clara visió evocadora de l'homenatge de l'any 1985 va dissenyar-se la taula rodona, constituïda per un nombre excessiu de participants.

La inauguració de les Jornades —a càrrec del delegat de l'Institut d'Estudis Catalans a Castelló de la Plana— va estar precedida per la conferència d'Isabel-Clara Simó, que va tractar sobre «L'home Estellés», i comptà amb la presència de Carmina Andrés, la filla del poeta. Tot just acabada la conferència, l'ambient de la sala assolí un nivell d'emotivitat intensa sota l'impacte que hi produí el recital poètic que compartiren Miquel Pujadó (amb un fragment de «La casa, ara sí», poemes a la mort de la filla del poeta, amb la lectura dels quals aquest va provocar els plors d'Espriu) i Olga Suárez, que recità «El teu mort i el meu», d'Isabel-Clara Simó.

A més de la conferència de la novel·lista alcoiana, n'hi hagué d'altres cinc: Dominic Keown, de la Universitat de Cambridge, dissertà sobre «Vicent Andrés Estellés: entre el particular i l'universal»; Vicent Salvador, de la Universitat Jaume I, tractà «L'estil d'Estellés»; Maria Conca, de la Universitat de València, exposà «Proverbis, refranys i locucions en la poesia de Vicent Andrés Estellés»; finalment, «L'aportació d'Estellés a la literatura contemporània» fou el tema de la conferència del professor i escriptor Jaume Pérez Montaner. D'altra banda, Ferran Carbó, de la Uni-

versitat de València i director de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, va centrar la conferència entrevista entorn del seu assaig *Com un vers mai no escrit. La poesia de Vicent Andrés Estellés en els anys cinquanta*.

Un total de sis recitals concerts van afegir un plus de modernitat i inquietud a la programació de les Jornades. El de Miquel Pujadó, de cançons pròpies amb textos estellesians, es va desenvolupar en un ambient íntim de cafè teatre, que va incloure un homenatge a Baudelaire. Per la seua banda, Ximo Caffarena, que actuava amb el seu fill, interpretava poemes d'Estellés amb la música popular valenciana del cant d'estil, una proposta artística de factura impecable. Al seu recital concert Josep Igual va interpretar, amb l'estil dylanià folk que l'identifica, la música que ell mateix havia posat a set poemes de «Versos per a Jackeley». Jaume Arnella va oferir un treball emotiu i molt acurat sobre «El llibre de la saviesa» del *Mural del País Valencià*. Malgrat l'absència de Pau Alabajos, el concert dels joves cantautors (Cesk Freixas, Feliu Ventura i Obrint Pas) va congrega una gernació entusiasta de joventut, procedent de Benicarló i la rodalia. La barreja de cançons pròpies amb versos d'Estellés encaixava de manera sorprenent dins la línia més subversiva, cívica i patriòtica del poeta. Finalment, les Jornades foren clausurades amb un sisè recital concert, a càrrec d'alumnes del centre.

Definitivament, per la densitat acadèmica de les conferències, l'originalitat i la varietat dels recitals concerts i l'enfocament global de signe avantguardista, les Jornades de Benicarló en homenatge a Vicent Andrés Estellés marquen una fita en el procés de recuperació de l'obra estellesiana per a la societat del segle XXI. Ara esperem del coratge de Rodonors Invictes que d'aquestes Jornades se'n derivin d'altres amb formats homologables.

Vicent PITARCH
Olga SUÁREZ